

Асоциация на индустриалния капитал в България днес в медиите

Вестник Труд

✓ **Бизнесът: Правят закони на тъмно**

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=864150>

“Проектозакон, от който зависи как ще бъдат изразходвани над 4 млрд. лева - пари, които се вземат от нас и от вас, не може да бъде подготвян непрозрачно, без участието на бизнеса.” Това заяви за “Труд” Евгений Иванов, изпълнителен директор на Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ). Управителният съвет на КРИБ прие декларация по повод промените в Закона за обществените поръчки. Конфедерацията настоява за удължаване на срока за обсъждане и предложения поне с един месец, за да може бизнесът да се запознае с предлаганите промени.

“В проектозакона има вредни неща, които трябва да бъдат обмислени. Например възможността дадено министерство, което е възложител, да си създава собствена фирма специално за изпълнение на някоя обществена поръчка. Това означава, че ще бъдат плащани максимално много пари за минимално качество на изпълнение”, допълни изпълнителният директор на КРИБ. Такава практика по принцип съществува в Европейския съюз, но само по изключение, когато става дума за извънредно кратки срокове. Според КРИБ предвидените 14 дни за обществено обсъждане (б.ред. - от 11 до 25 април) на практика са не повече от 7 заради великденските празници.

Въпреки многократно изявеното желание на КРИБ техни представители не са участвали в работата по проекта. Бизнес организацията предлага, след като обсъждането на проекта приключи, да се направи обществена дискусия между всички заинтересовани страни и едва след това текстовете да бъдат внесени в Министерския съвет.

Възможността до 25% от обществените поръчки да се възлагат чрез директно договаряне създава предпоставки за корупция, смята Камен Колев, зам.-председател на Българската стопанска камара. Според него в ЕС подобно нещо се позволява само като изключение. Според Колев проектът не решава основни слабости на сегашния закон.

“Добре би било да има нормален срок от 1 месец за обсъждане на проектозакона”, заяви Ивелин Желязков от Асоциацията на индустриалния капитал в България.

Но е добре, че в този случай проектозаконът изобщо е поставен на обществено обсъждане, защото тази опция много често се пропуска”, допълни Желязков.

Милена ИЛИЕВА

Конкурс за всички поръчки над 60 000 лв.

Проектът за промени в Закона за обществените поръчки е качен на сайта за обществено обсъждане на проектозаконите <http://www.strategy.bg>. на 11 април. До момента само 1 потребител е написал, че от текстовете не е ясно какво точно се променя.

“Ние разбираме за какво става дума, но неспециалистите няма как да разберат. Затова трябва широко обществено обсъждане”, коментира изпълнителният директор на КРИБ Евгений Иванов.

Според проекта всяка доставка на стока, услуга или изготвянето на проект за нуждите на ведомствата над 60 000 лв. без ДДС вече ще трябва да минава през процедурите по Закона за обществените поръчки (ЗОП). В момента праговете са доста по-високи - за доставки на материали сега се обявява конкурс, ако сделката е за над 180 000 лв. Затова се очаква, че след приемането на закона ще има рязко увеличение на търговете по ЗОП.

Сега конкурс за строителни дейности се прави, ако обществената поръчка е за над 2,150 млн. лв. В проекта този праг пада на 240 000 лв. Ако стойността на строителството е между 240 000 и 2 млн. лв., могат да се прилагат и опростени процедури. За дейности между 45 000 и 240 000 лв. пък ще се ползва т. нар. публична покана, която допуска да се сключи договор дори да има само един кандидат.

Според проекта подизпълнителите могат да изпълняват до 40% от обема на обществената поръчка.

Вестник Класа**✓ Правителството обеща мерки за стимулиране директния внос на горива**

http://www.klassa.bg/news/Read/article/166271_%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%B5%D0%BB%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE%D1%82%D0%BE+%D0%BE%D0%B1%D0%B5%D1%89%D0%B0+%D0%BC%D0%B5%D1%80%D0%BA%D0%B8+%D0%B7%D0%B0+%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BC%D1%83%D0%BB%D0%B8%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%B5+%D0%B4%D0%B8%D1%80%D0%B5%D0%BA%D1%82%D0%BD%D0%B8%D1%8F+%D0%B2%D0%BD%D0%BE%D1%81+%D0%BD%D0%B0+%D0%B3%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%B2%D0%B0

Правителството ще търси решение за стимулиране на директния внос на горива в страната, съобщи вчера Боряна Пенчева, заместник-министър на финансите. След среща с превозвачите по настояване на премиера Бойко Борисов тя представи поредните мерки на правителството за намаляване цените на горивата и стимулиране на конкуренцията на пазара. Въпрос за техническо решение е как точно ще става облекчаването на директния внос, но със сигурност това ще бъде след заплащане на дължимия акциз и горивото ще може да бъде ползвано само от вносителите за собствени потребности, посочи Пенчева.

Новите идеи на правителството предстои да бъдат съгласувани с Брюксел. Според превозвачите ефектите от предложените мерки ще се усетят до месец-два, а цената на горивото е възможно да спадне с 0,20 стотинки. Те обявиха, че няма да излизат на протест на 28 април.

Финансовото министерство ще предложи в закона за митниците да се регламентира безмитен внос на гориво до 550 л. Така ще се увеличи ползването на бензина и дизела в страната, смята Пенчева. Друга мярка на правителството за подпомагане пазара на горивата предвижда да се възстановява ДДС за турските превозвачи. Страната ще поиска от Турция същите мерки за българските транспортни фирми, каза зам. финансовият министър.

Освен това таксите за камиони и автобуси от трети страни за преминаване през страната ще зависят вече от големината на транспортните средства и екологичната им категория. Правителството не може да регулира пазар, който силно се влияе от международните цени, а тенденцията е петролът да продължи своя ръст. Въпреки това търсим адекватни решения за гражданите и бизнеса, коментира Боряна Пенчева.

Председателят на Българската асоциация на сдруженията в автомобилния транспорт (БАСАТ) Миролуб Столарски обеща превозвачите да плащат ДДС и акциза преди вноса, а купените от други страни горива да се ползват само в бензиностанциите на превозвачите за собствени нужди.

Мерките на правителството ще повишат потреблението на дизел с 300-400 000 т, а това от своя страна ще намали разходите за единица гориво на колонките по бензиностанциите, каза Койчо Русев, председател на Националната транспортна камара. Той очаква освен това от засилените мерки при вноса на горива в държавната хазна да влязат допълнително 180-200 млн. лв. Според Русев директният внос ще принуди големите играчи на пазара у нас, като „Лукойл“, OMW, Shell, да стабилизират цените си.

На бензиностанциите ще продават чист биодизел

Превозвачите и правителството се разбраха, че на бензиностанциите ще се продават чист дизел и и чисто биогориво. Миролуб Столарски обяви, че ако това се случи, 70% от превозвачите на българския пазар са готови да зареждат с биогориво. Цената ще е 2-2.10 лв на литър. Зареждане на биогоривото е възможно за всички превозни средства, произведени 2004 г. С тази мярка до края на годината България ще мине 10% дял на биокомпонента на горивата в автомобилния транспорт, изискван от ЕК до 2020 г.. Само това ще намали цената по бензиностанциите с над 0,6 ст., каза Столарски. Народното събрание междувременно удължи заседанието си вчера и гласува в Закона за ВЕИ отсрочка за задължителното вкарване на биокомпонент в дизела и бензина. Според приетия текст дизелът трябва да съдържа 5% биодизел от 1 януари 2012 г. Влагането на биоетанол в бензина пък се отлага за юни 2012 г.

Ефектите от отсрочката са спорни

Мярката за директна продажба на биодизел на бензиностанциите няма да доведе до намаляване цената на горивото, ефектът ще бъде единствено в увеличаване на приходите в хазната, коментира за „Класа“ Димитър Минчев от Националната асоциация по биогорива. Мярката няма да доведе и до увеличаване на ползването му от хората. Търсене на пазара ще има единствено ако се премахне акцизът върху биодизела, посочи той. Смесването оскъпява горивото само с половин стотинка, докато премахването на акциза ще понижи много повече цената, каза Минчев. Министърът на икономиката Трайчо Трайков неотдавна заяви също, че ефектът от подобна мярка е спорен. „Надяваме се гражданите да проявят търпение“, посочи Боряна Пенчева. Ще засилим контрола за продажбата гориво на ведомствените бензиностанции, което в момента не се отчита“, допълни тя.

На 23 април изтича и наложеният мораториум от месец за цените на горивата. На въпрос на „Класа“

премиерът Бойко Борисов не каза еднозначно дали той ще бъде подновен. Това е в компетенциите на икономическия министър Трайчо Трайков, обясни той. Само преди месец обаче самият Трайков не беше допуснат до преговорите с „Лукойл“ по искане на компанията.

✓ Румъния и България първенци по растеж сред новите в ЕС

http://www.klassa.bg/news/Read/article/166228_%D0%A0%D1%83%D0%BC%D1%8A%D0%BD%D0%B8%D1%8F+%D0%B8+%D0%91%D1%8A%D0%BB%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%B8%D1%8F+%D0%BF%D1%8A%D1%80%D0%B2%D0%B5%D0%BD%D1%86%D0%B8+%D0%BF%D0%BE+%D1%80%D0%B0%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%B6+%D1%81%D1%80%D0%B5%D0%B4+%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%B5+%D0%B2+%D0%95%D0%A1

Румъния и България, които бяха засегнати от икономическата криза по-късно от другите страни от Европейския съюз, ще отбележат най-голям икономически растеж сред новите членки на ЕС (ЕС10) през 2012 г. Това сочи доклад на Световната банка, представен във вторник в Букурещ. "Очаква се Румъния да е лидер по отношение на икономическото възстановяване през 2012 г. в сравнение с останалите страни от ЕС-10 с икономически растеж от 4,4%", заяви Каталин Пауна, икономист в Световната банка и съавтор на доклада. По отношение на България Световната банка очаква растеж от 3,4% през 2012 г.

Това е малко-по-консервативно от заложеното в конвергентната програма на страната. В нея е заложен умерен ръст в периода 2011-2014 г. между 3,6% и 4,4%. През ноември миналата година в националната програма за реформи правителството записа 4,7% и 5,2% съответно за 2012 и 2013 г.

Експертите на Световната банка отчитат, че възстановяването в източноевропейските страни - членки на ЕС (т. нар. ЕС-10), се ускорява паралелно с тази в ЕС-15 (старите членки), макар и да върви с неравномерни темпове. Полша и Словакия са на път да останат най-добрите ученици в групата със "солиден" растеж над 4%, както през 2011-а, така и през 2012 г. Естония, Латвия и Литва ще се възползват от ръста на износа и постепенно увеличаване на потреблението, за да постигнат растеж между 3,3% и 4%. Ръстът на БВП ще бъде по-умерен в Унгария и в Словения (между 2,2% и 3%), докато в Чехия ще се забави през 2011 г. в съответствие с тенденцията в 15-те стари страни - членки на ЕС.

Въпреки положителното развитие обаче рисковете остават, се подчертава в доклада на Световната банка. Защото, въпреки че износа на страните е достигнал нивото отпреди кризата, частните инвестиции остават слаби заради слабото потребителско търсене и замрелия сектор на строителството. Освен това икономическото възстановяване на 10-те държави няма да бъде придружено от ръст на заетостта, като броят на работещите остава по-малък от този отпреди кризата.

✓ Необходима е предвидима енергийна политика в региона

http://www.klassa.bg/news/Read/article/166200_%D0%9D%D0%B5%D0%BE%D0%B1%D1%85%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BC%D0%B0+%D0%B5+%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B2%D0%B8%D0%B4%D0%B8%D0%BC%D0%B0+%D0%B5%D0%BD%D0%B5%D1%80%D0%B3%D0%B8%D0%B9%D0%BD%D0%B0+%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D0%B8%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0+%D0%B2+%D1%80%D0%B5%D0%B3%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B0

Глобалната икономическа криза доведе до спад на инвестициите в нови проекти в областта на енергийната инфраструктура в Централна и Източна Европа (ЦИЕ). За да развият устойчива енергийна инфраструктура, правителствата на държавите в региона трябва да създадат среда на дългосрочна енергийна политика, която ще насърчава, подпомага и подхранва новите инвестиции в производство на енергия.

Ефектите от финансовата криза все още се наблюдават почти навсякъде в енергийния сектор на ЦИЕ.

Притокът на инвестиционни капитали в региона сега е много по-труден, а финансирането на енергийни проекти отбелязва значителен спад. В резултат на това потенциалните инвеститори се двоумят дали да вложат пари в енергийния сектор.

Разбира се, степента на предпазливост, която те демонстрират, е съвсем разбираема. През 2008 г. имаше голям дефицит на енергийни мощности и инвеститорите с голямо желание проучваха проекти, посрещайки растящото търсене на енергия в глобален мащаб. Сега, когато търсенето в цял свят е спаднало значително, изглежда, че подобни инвестиционни възможности са доста по-малко. Инвеститорите сега се интересуват от по-дългосрочни и по-сигурни възможности за капиталовложения като например в технологии, които повишават енергийната ефективност или подобряват интегрирането на енергията от ВЕИ в системата на разпределение. При положение че тези по-нови технологии все още се влияят от цената, инвеститорите имат достатъчно силна мотивация да се възползват от подобни възможности.

Големи енергийни компании като германските RWE и Е.ОН, италианската "Енел" (доскорошен собственик на ТЕЦ "Марица-изток 3"), френските EDF и "Далкиа" или чешката ЧЕЗ ще инвестират в проекти там, където условията са най-благоприятни. Сега правителствата трябва да привличат нови инвестиции в техните държави, тъй като конкуренцията може да отклони проекти към други страни. Една от стратегиите за успех и в двете области е създаването на стабилна, предвидима, дългосрочна енергийна политика, която ще

привлича инвестициите и ще бъде двигател на промяната, свързана с развитието на устойчива енергийна инфраструктура.

Надеждността на доставките е основен въпрос за вложителите

В Централна и Източна Европа, както и в останалата част от континента, енергийната ефективност, надеждността и опазването на околната среда са най-важните двигатели на промишлеността, а са и основни фактори за здравословното състояние на бизнеса и на населението. Енергийната сигурност освен доставки включва и тяхното качество. Бизнесът настоява за надеждни енергийни доставки, за да може да функционира безпроблемно. В някои индустриални сектори като нефтопреработването и металургията дори едно прекъсване на електричеството може да доведе до дни наред спиране на производството и загуба на приходи. По-продължителни прекъсвания пък могат да накарат фирмите да започнат да обмислят преместване на производствените си мощности в по-надеждни зони. Затова и надеждността на доставките се превърна в основен въпрос за инвеститорите, търсещи да вложат пари в енергийни проекти в региона на ЦИЕ. Друго съображение е, че преносната и разпределителната мрежа в ЦИЕ е много стара. И макар да е валиден за много европейски държави, този фактор има особена тежест в Източна Европа, тъй като регионът се стреми да привлече нови инвестиции. Генериращите мощности в региона също са изключително остарели и са на повече от 30 г.

Без пари и без ефективност

Напредъкът в ефективността и съвместимостта с екологичните стандарти през последните три десетилетия в голяма степен е останал извън региона поради липсата на пари, а резултатът е, че днес има спешна нужда от надграждане на системата и създаване на възможности за инвестиране в този процес. Също толкова важно е, че електроразпределителните мрежи в ЦИЕ не разполагат с гъвкавостта лесно да интегрират в себе си енергията от ВЕИ. С по-широки генериращи възможности и при включването в мрежата на енергия от възобновяеми източници държави като Полша, Унгария, Румъния, България и Чешката република в момента търсят дългосрочни балансиращи механизми.

Време е за големи решения

През 2011 г. се очаква политическите и икономическите промени да имат значителен ефект върху управлението на водния и енергийния сектор в България. Същите тези промени ще повлияят на икономическото развитие като цяло и ще определят дали България ще се окаже атрактивна опция за чуждите инвеститори и бъдещите проекти. Има три конкретни области, представляващи интерес: либерализацията на водния сектор, окончателното приемане на поправки в Закона за енергията от възобновяемите източници и оповестяването на Енергийната стратегия на България. И трите са стратегически насоки, които ние внимателно наблюдаваме, за да решим кой е най-добрият начин да развием присъствието си на местния пазар.

Държавите от региона включително и България ще трябва да насочат бъдещите инвестиции към модернизирани преносната и разпределителната мрежа, както и към изграждане на повече мощности за производство на енергия от ВЕИ. Модернизирани мрежата с интелигентни системи ще подобри ефективността и надеждността при доставките на ток, ще донесе и необходимата гъвкавост за интегриране на много по-големи количества зелена енергия. Страните от ЦИЕ се придвижват по-близо до техните цели в рамките на програмите на ЕС за по-голям дял на производство на ток от ВЕИ. По-нататъшният напредък обаче ще бъде възможен само след подобряване на гъвкавостта на елмрежата.

✓ Лиляна Павлова, заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството: Подготвя се стратегия за развитие на регионите

http://www.klassa.bg/news/Read/article/166198_%D0%9B%D0%B8%D0%BB%D1%8F%D0%BD%D0%B0+%D0%9F%D0%B0%D0%B2%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D0%B0%2C+%D0%B7%D0%B0%D0%BC%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D0%BC%D0%B8%D0%BD%D0%B8%D1%81%D1%82%D1%8A%D1%80+%D0%BD%D0%B0+%D1%80%D0%B5%D0%B3%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%BD%D0%BE%D1%82%D0%BE+%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%B8%D0%B5+%D0%B8+%D0%B1%D0%BB%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D1%83%D1%81%D1%82%D1%80%D0%BE%D0%B9%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE%D1%82%D0%BE%3A+%D0%9F%D0%BE%D0%B4%D0%B3%D0%BE%D1%82%D0%B2%D1%8F+%D1%81%D0%B5+%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D0%B8%D1%8F+%D0%B7%D0%B0+%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%B8%D0%B5+%D0%BD%D0%B0+%D1%80%D0%B5%D0%B3%D0%B8%D0%BE%D0%BD%D0%B8%D1%82%D0%B5

- Г-жо Павлова, започнала ли е вече подготовката по създаването на националната агенция за регионално развитие и защо е необходима тази структура?

- Правят се няколко неща в момента. Формиран е статутът на една такава агенция за регионално развитие. Министър Томислав Дончев и неговият екип вече работят по идеята. Тази агенция ще обедини управлението на 7-те оперативни програми, които сега са пръснати в различните министерства. Това, разбира се, ще се

случи през следващия програмен период. МРРБ заедно с Министерския съвет имат ангажимент да направят анализ на административно-териториалното устройство до края на май. Двадесет и осемте областни управители ще бъдат обединени в 6 административни звена по начина, по който страната е разделена на различни региони за планиране. Но вече се разглежда модел, при който тези статистически единици да са работещи, а не фиктивни, и как да се ръководят те. Тепърва ще се решава дали да се управляват от губернатор или от общински управители. Това ще намали административно-бюрократичната процедура при кандидатстване по оперативните програми и ще повиши усвояемостта на средствата.

- Как ще коментирате твърденията, че според Европейската комисия бавното усвояване на фондовете е заради некачествено обучената администрация. Какви мерки трябва да се вземат, за да се повиши квалификацията на служителите?

- За обучение на администрацията по ОПРР са предвидени над 2 млн. лв., които са за всички нива на служителите в общините и за кметовете, и за по-ниските нива на администрацията. Курсовете се провеждат по определени казуси и така се натрупва практически опит за работа по оперативните програми. Ефективността идва не само от обучението, а и от контрола върху работата. Тези контролни системи в момента са много утежнени, защото съществува страх да се поема отговорност, което също бави усвояването на европарите. За това ще насочим нашата работа към повишаване на ефективността. С предвидените средства ще се направени 105 обучения за 1500 служители. Досега са проведени между 10 и 15. До лятото ще има няколко курса и след изборите, когато се формират новите екипи, ще бъдат останалите. Следващата година ще е много важна за подготовката на проектите за новия програмен период, затова е много важно да имаме подготвени кадри.

- Какъв е интересът към публикуваната покана на холдингов фонд JESSICA? И в какво точно ще се изразява помощта му?

- Засега има сериозен интерес към програмата, но 23 май е крайният срок, в който общините могат да заявят интереса си. Всяка трябва да представи бизнес план за устойчиво градско развитие, който да покаже как ще използват предоставения финансов ресурс. Плановете трябва да са дългосрочни и генериращи приходи. Предвижда се създаването на два фонда - един за София и един за 6-те големи града (Пловдив, Варна, Бургас, Стара Загора, Плевен и Русе) в страната. След това ще бъдат избрани фонд мениджъри. Проектите, с които може да се кандидатства, са многоетажни паркинги, аквапаркове, ледени пързалки, т. е. предложения, които подобряват градската среда и ще генерират приходи при експлоатацията. До края на юни трябва да са избрани изпълнители за създаването и управлението на двата фонда. МРРБ дава 33 млн. евро, от тях 40% са за столичния фонд и 60 на сто - за 6-те града. Изискването към кандидатите е да участват със същия финансов ресурс. Няма долна или горна ценова граница на проектите, не съществува изискване за колко време трябва да се върне инвестицията. Единственото, което искаме, е вложението да започне бързо. Ако парите, които сме предвидили, не стигнат, ще може да се предвидят допълнителни средства в следващия програмен период. В момента предложенията се анализират от „Делойт“.

- Какъв е ресурсът на съпътстващата оперативна програма „Черно море“ и какви проекти могат да получат финансиране?

- Общият бюджет на черноморската програма е 24 млн. евро, които се разделят по няколко приоритетни оси. Различното при тази програма е, че европейското финансиране на проектите е 90%. Националното участие за българските партньори е 10%, а ресурсът се предоставя от бюджета, след като МРРБ подпише договорите. Финансиране могат да получат предложения, в които участват поне два международни партньора. За тази мярка е необходимо те да са от Черноморския регион. Голяма част от проектите са насочени към изпълнението на т. нар. меки мерки, в които влизат културно и историческо сътрудничество, образователни инициативи и обмен на студенти, анализи, защита и опазване на околната среда и други икономически и социални мерки, които създават единно развитие на държавите, граничещи с Черно море. По първата покана са одобрени 19 проекта, които са на обща стойност 8 млн. евро. От тях с българско участие са 17. В 7 от предложенията водещ е българският партньор. Европарите, които те ще получат, са на обща стойност близо 1.8 млн. евро. Предстои отваряне на втора покана по програмата, а предвиденият финансов ресурс е около 9 млн. евро. Страните могат да кандидатстват с проекти на стойност от 100 до 700 хил. евро.

- Има ли нови проекти за финансиране по програмите за трансгранично сътрудничество с Турция и Македония? Предвиждат ли се подобни инструменти за други съседни страни? Какви са критериите за избор на проектите, за които се отпускат средства?

- Тази година за първи път се подписват договори по оперативни програми за трансгранично сътрудничество между България и Турция, Македония, Сърбия, Румъния и Гърция. На 13 май ще се проведе събрание на Съвместния комитет за наблюдение на програмата за сътрудничество между България и Сърбия. Тогава ще бъдат разписани договорите за изпълнение на първите проекти по нея. Изискванията към тези проекти са да има минимум по един партньор от всяка страна, но броят им може да нараства в зависимост от предмета и целите им. За всеки план се избира водеща страна и членовете на комитета, които ще ръководят проектите.

България е управляващ орган по всички трансгранични програми, за които страната е външна граница на ЕС. Тези програми стартираха късно, защото част от държавите не са в ЕС. Това прави процедурите много по-бавни и тромави, защото се налага непрекъснато синхронизиране на законодателството.

По програмата с Румъния са одобрени за финансиране 129 проекта на обща стойност 206 млн. лв. В момента вече са сключени договори за 99 млн. евро. Предстои тази година да се отвори втора покана. За другите средства управляващ орган при това сътрудничество е румънското регионално министерство. Основно и при тези проекти преобладава изпълнение на т. нар. меки мерки.

- Какво установихте при посещението си в Пазарджик и Пещера? Съществуват ли проблеми при реализацията на проектите в тези два града? Има ли проекти, които в момента се реализират от ромски активисти в този край или в други градове?

- Целта на посещението беше да се види как тези общини, които са с много ромско население, се справят с интеграционните процеси, защото тази година много ще се следи темата. Там има няколко реализирани проекта по ОП „Регионално развитие“ (ОПРР) и по ФАР и ще проверява дали те наистина са устойчиви, каквато е тяхната основна цел. При проверката на две училища в Пазарджик установихме, че проектите се изпълняват според заложените първоначално цели. В Пещера, обектите, които проверихме, са финансирани по ОПРР. Там за съжаление има нарушение при процеса на интеграцията, но това не прави проекта по-малко успешен. Факт е, че инвестицията е устойчива, което беше целта на отпуснатите средства. Тази година да бъдат дадени 16 млн. лв. по ОПРР на една или две общини, в които да бъдат направени модели за устойчиво интегриране на малцинствата. Проектите могат да бъдат за строителство на защитени жилища за малцинствени групи.

Искаме да видим готовите проекти, за да ги оценим и да разберем кой работи добре, за да го финансираме. Проектите за социална жилищна политика трябва да връщат групите към урбанизираната градска среда, а не да се прави гето в гетото. Плановете са да бъдат построени къщи, в които да се настаняват роми, да плащат наем, а децата им задължително да ходят на училище. През май ще бъде отворена мярката и общините ще могат да кандидатстват с идейни проекти, след което ще се направи нова селекция. Средствата са много малко, за това бенефициент ще е една или две общини, в които да се осъществи целият цикъл на инвестицията. Така ще се тества ефективността на мярката и ако се докаже реален интеграционен процес за следващия програмен период, ще се дават повече средства. Никога досега жилищната политика за интеграция на малцинствата не е била толкова целенасочена като сега въпреки финансовия ресурс. Инвестицията ще се контролира от МРРБ за 5 г., след това изградените обекти ще се управляват от общините.

[Вестник Сега](#)

✓ Конституцията ще разрешава до 2% дефицит

<http://www.segabg.com/online/new/articlenew.asp?issueid=9010§ionid=3&id=0000601>

Фискалният борд, който бе замислен от финансовия министър Симеон Дянков, е претърпял значителни промени и ще бъде предложен в нов вид на депутатите, научи "Сега". Максимално разрешеният от конституцията бюджетен дефицит ще бъде 2% от БВП, а преразпределителната роля на държавата ще се ограничи до 40% от БВП. Около този вариант има много по-голям консенсус сред политическите сили и шансовете му да бъде одобрен от парламента стават все по-високи, твърдят запознати.

Целта на т.нар. пакт за финансова стабилност е да покаже пред света и еврозоната, че България се ангажира дългосрочно да следва устойчива фискална политика. Изключения ще се правят само за форсмажорни обстоятелства като войни, бедствия и др. Първоначалният вариант от февруари предвиждаше разрешеният дефицит да е до 3%, каквато е и задължителната граница в ЕС. Февруарската идея на Дянков обаче предвиждаше паралелно с максимумата от 3% да се въведе и сложна формула, чрез която допустимият дефицит или излишък за съответната година да зависи и от прогнозата за ръст или спад на икономиката. Например салдото трябваше да се подобри с поне 37% от размера на очаквания растеж, а ако има криза, дефицитът за следващата година щеше да може да се вдигне най-много с 37% от предвиждания икономически спад. Така държавата щеше да се наложи драстично да реже всякакви разходи, за да влезе в нормите в лоши времена. В крайна сметка обаче Дянков се е отказал от сложната формула и е намалил фиксирането на дефицита на 2 на сто. Остава неясно каква отговорност ще носят правителствата, които излязат от ограничението на дефицита в конституцията.

Другото, за което Дянков държи да се впише в основния закон, е, че преките данъци, в т. ч. данък печалба и налогът върху личните доходи, ще могат да се променят само с 2/3 мнозинство в парламента. По тази точка, която цели запазване у нас на най-ниски данъчни ставки в ЕС, няма промяна в сравнение с първоначалните планове на министъра.

Третата мярка от пакта обаче също е трансформирана. Според нея бюджетът ще харчи максимум 40% от БВП, но с включване на средствата от ЕС. През февруари идеята беше ограничението да е 37%, но без вноската за ЕС и националното съфинансиране по европрограмите. Освен това тази мярка няма да се вписва в конституцията, а в устройствения закон за бюджета, предвижда най-новият вариант на пакта на Дянков. Министърът вчера за пореден път обсъди предложението си с ДПС и "Атака", а днес консултациите продължават с парламентарната група на "Синята коалиция". Засега твърдо против промените е само "Коалиция за България".

[Вестник Пари](#)

✓ ЕС и Гърция да се учат от България

<http://pari.bg/static/pdf/pages/03.pdf>

✓ Дянков развали договор с втора международна агенция за кредитен рейтинг

<http://pari.bg/static/pdf/pages/18.pdf>

www.money.bg

✓ Трайков: Мислете за икономиката

http://money.bg/news/id_657634017/%D0%A2%D1%80%D0%B0%D0%B9%D0%BA%D0%BE%D0%B2_%D0%9C%D0%B8%D1%81%D0%BB%D0%B5%D1%82%D0%B5_%D0%B7%D0%B0_%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%B0

Министърът на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков призова хората от ефира на "Нова телевизия" да мислят повече за икономика и по-малко за енергетика. Той коментира, че споразумението за АЕЦ „Белене“ не е сред най-добрите, но все пак има възможност за неговата промяна.

Трайков заяви, че **не смята, че позицията му е „омекнала“** в хода на скандала с шефа на НЕК и заяви, че във всеки един момент е можел да каже, че лоялността му е към премиера и партията, която му е възложила поста.

По думите му **решението за втората ни атомна централа** трябва да се вземе на основата на ясни данни.

Трайков посочи, че вече има такива за себе си, но предпочита да изчака заключението на консултантите от HSBC. По думите му банката е водеща в света в това отношение.

Това негова изказване дойде заради с по-ранното твърдение на финансовия министър Симеон Дянков, според когото Трайчо Трайков се е фокусирал твърде много върху енергетиката. Икономическият министър припомни, че сред основните функции на повереното му ведомство е подобряването на бизнес климата в страната.

Публикации за борбата със сивия бизнес

[Вестник Класа](#)

✓ Руслан Стефанов: Сивата икономика у нас нараства в залеза на кризата

<http://www.investor.bg/news/article/115677/107.html>

В годишния доклад за състоянието на сивата икономика в страната през 2010 г. икономистите от Центъра за изследване на демокрацията (ЦИД) представиха отражението на икономическата криза върху поведението на сенчестия бизнес и влиянието му върху пазара на труда. Анализите се правят от 2002 г. насам и показват движението на индекса на сивата икономика в различни етапи от развитието на българската икономика. За основните изводи от анализа разговаряме с директора на икономическата програма в ЦИД Руслан Стефанов.

- Г-н Стефанов, в изследването се откроява изводът, че въпреки битките на всички нива срещу сивия сектор в икономиката, от 2009 г. насам неговият дял започва да се покачва. Какво е обяснението, според вас?

Изследването през 2010 г. наистина показва леко увеличение на фирмите, които по една или друга причина са преминали в сивия сектор, но изводите не са еднозначни и не би трябвало да заключаваме, че има драстично увеличение на скритата икономика в страната.

Проучванията на Центъра за изследване на демокрацията се базират на анализи за състоянието на скритата икономика от 2002 г. досега и в дългосрочен план тези анализи установиха, че през последните 10 години има плавно свиване на дела на сивия сектор.

Това, което е важно да отбележим, е, че върху скритата икономика основно влияние оказва икономическото развитие на страната, а не толкова прилаганите от правителствата политики за контрол, изпълнявани от данъчните органи или инспекторите в различните агенции, контролиращи пазара на труда, строителството или фирмите от хранително-вкусовата индустрия, например.

- Каква зависимост установихте между състоянието на икономиката и сивия сектор?

Чрез нашето изследване за първи път установихме поведението на сивата икономика в условията на икономическа криза и да си признаем, то се оказва неочаквано за нас.

Според използваните от нас индекси, при навлизането в кризата скритата икономика се очакваше да нараства, а при излизането от нея - да се свива. Случи се точно обратното – индексите отчетоха, че делът ѝ започна да нараства в залеза на кризата. Станахме свидетели на неочаквано поведение на сивия сектор, което беше изключително интересно, защото подобна зависимост досега не беше наблюдавана в нито една европейска страна.

Но да се върнем на въпроса за това как икономиката влияе дългосрочно върху т.нар. сив сектор. Десетте години на ръст, който имахме в икономиката от 1999 г. до 2008 г., на практика доведоха до поетапно намаляване на скритата икономика, като най-съществено то беше след 2003 г., когато се отпуса кредитирането. По същото време държавата въведе и задължителното регистриране на трудовите договори, което също повлия върху т.нар. „изсветляване“ на сектора.

В края на 2009 г. нашите индекси показаха най-нисък дял на скритата икономика, но година по-късно, когато започна изтласкването от кризата, делът ѝ започна бавно да се увеличава. Анализите ни потвърдиха правилото, че скритата икономика вреди на социалното здраве на икономиката, защото първите съкращения на заети лица бяха направени именно на хората без трудови договори или на договори със скрити клаузи. За мениджърите това бяха най-лесни съкращения, защото обикновено това са хората с ниска квалификация. Върху ограничаването на сивия сектор отчасти повлияха и мерките на правителството за контрол върху пазара на труда, но само година по-късно тези мерки вече нямаха този ефект. Според нас правителството трябва да си вземе поука и по отношение на акцизната си политика. Урокът, който вероятно вече са си взели е, че не можеш чрез контролни механизми да промениш това, което икономическата политика повелява т.е. не може в условия на криза, когато доходите падат, да увеличаваш акцизите.

- Може би тук е важно да се определи границата между криминална и сива икономика, които се контролират по различен начин?

Необходимо е да се знае, че скритата икономика не е еднородна маса. Има ядро, което ние наричаме черна икономика – това са забранените от закона стоки като наркотици например. В този обсег влизат и стоките, които се разпространяват от нелегалните престъпни мрежи – примерно пари от проституция, инвестирани в имоти или други сектори от икономиката, добили популярност като "пране на пари". В този списък не попадат акцизните стоки.

Буферът на скритата икономика е т.нар. сива икономика, където попадат фирмите, които не плащат данъци и осигуровки, а в периферията е натуралната икономика, включваща производството за лично ползване от домакинствата.

Нашата методология не прави разлика между трите зони на скритата икономика, индексът покрива и трите елемента. Но това, което трябва да отбележим, е, че тази сложна структура изисква противодействието срещу трите елемента да бъде различно. Така например субектът на контрол срещу черната икономика са органите на правоохранителната система, които са извън обсега на изследването.

При сивата икономика обаче системите за административен контрол невинаги се оказват ефективни. Те са успешни само при добре премислени и рисково обусловени случаи, когато трябва да се предотврати примерно навлизането на криминални капитали в сивия сектор.

Подобни мерки навремето бяха прилагани срещу т.нар. кредитни милионери или при някои приватизационни сделки. Сега административният контрол е належащ само при някои сделки в областта на недвижимите имоти или възобновяемите енергийни източници, където също има опасност от преливане на съмнителни капитали.

Обществените поръчки също са податливи за проникване на подобни капитали, затова и там се налага по-строг административен контрол.

Но при останалите два типа на скрита икономика - сивата и натуралната икономика, административният принудителен контрол има по-скоро обратен ефект. Ще посоча като неправилна политика инициативата на Агенцията по безопасността на храните да пререгистрира кварталните магазинчета за хранителни стоки. От тези мерки няма да се постигне търсеният ефект, защото от тях няма да съберете кой знае колко приходи от такси или данъци. Защото този бизнес реално е на границата между сивотата и натуралната икономика, те са самоиздържащи се бизнеси и не целят икономически растеж, а просто служат за издръжка на семействата. Изпращането на данъчни или трудови инспектори демотивира и заетите в този бизнес, и проверяващите. Има опасност подобни проверки да постигнат обратния ефект - секторът изцяло да влезе в сивата икономика

Ако пък загубите този бизнес и той фалира, това означава заетите да станат безработни и да легнат на осигурителната система. От друга страна и самото администриране на този процес е тежко, защото особено в малките населени места, където хората се познават, ще бъде много непосилно за данъчните или останалите чиновници да налагат глоби на собствениците на тези малки магазинчета.

- Да, но законно работещите от системата на хранителната индустрия многократно са посочвали сивата икономика като един от основните си проблеми през последните години?

Така е, но много често скритата икономика е удобното оправдание за всички неволи. Нека да изчакаме ефекта от сегашните контролни проверки, за да видим какво ще се случи. Защото за осъществяването на този контрол ще бъдат изразходвани значителни средства от администрацията и те едва ли ще бъдат покрити от приходите, наложени от съответните санкции. Твърде вероятно е след тези проверки да изкарате фирмата от пазара, което ще означава загуба на заетост в съответния регион.

- В такъв случай кой е работещият вариант за противодействие, който предлагате?

Той се прилага във всички останали държави и е ясен – фокусиран контрол на пазара. Там, където в магазините се установи нарушение, примерно засечен е некачествен хранителен продукт или стока, в която се влагат нерегистрирани суровини, да следват сериозни последствия и изваждане от пазара.

Сега това е проблем на цялата ни контролна система, не само при храните. Ако тази система заработи ефективно и при налагане на глобата останалите органи по веригата като прокуратурата и съдът се включат, за да си я платите, и евентуално да бъдете извадени от пазара, тогава броят на нарушителите значително ще намалее.

В момента при нас тази система не работи. Затова и администрацията всяка година налага глоби, които дори и да се платят, нямат стопиращ ефект и на следващата година същият нарушител повтаря закононарушението.

Причината е там, че в контролната система липсва онази брънка, която трябва да придвижи акта за нарушение в съдебната система. Администрацията отчита дейност по налагане на глоби, без реална полза за обществото.

Какво от това, че сте наложили 10 хиляди глоби, като същите хора продължават да работят, и то по старому. Затова и всички малки фирми смятат тези проверки за тормоз, защото чиновниците проверяват всички наред, не само тези, които са сгрешили. От друга страна, не се усеща и общественият ефект от тези проверки, защото ти не си пресекъл фирмите, които пряко застрашават здравето на потребителите.

В тези случаи не трябва да пренебрегваме ролята на пазара - в сектори с конкуренция контролът трябва да е съсредоточен само върху най-сериозните нарушения. Затова и контролът трябва да се насочи именно към фирмите, които доказано са застрашили здравето на потребителите, и да бъдат изваждани от пазара.

Този проблем важи и за останалите сектори от икономиката, не само при храните. Дирекция „Национален строителен контрол“ също налага десетки хиляди глоби, но какъв е ефектът за обществото – никакъв, има огромно количество незаконни строежи, които не се премахват.

За нас ще бъде много по-важно тези сгради да бъдат съборени и държавата да успее да докаже обвинението си в съда, а не както се получава сега – гражданите да съдят държавата за действията ѝ и впоследствие всички да плащаме.

Навсякъде по света политически е много по-лесно да се декларира, че започват повсеместни проверки срещу сивата икономика. Трудното е да създадеш агенция, която да доведе контрола дотам, че съдът да се произнесе и нарушението да не бъде повтаряно.

- Според вас в законодателството ли е проблемът за несправяне със сивата икономика?

Проблемът не е толкова в законодателството, колкото в неговото прилагане. Лесно е да се винят законите, които са неодушевени предмети – у нас се получава така, че и администрацията, и прокуратурата, и съдът, дори депутатите понякога винят законите. В резултат няма персонална отговорност.

Крайно време е да разберем, че законът не може да обхване цялото разнообразие на живота. Той е само една рамка, която се конкретизира от прилагащата администрация. И тук трябва да се отбележи, че администрацията, която ние наричаме контролна – било то митниците, данъчните, органите на здравния или санитарен контрол и др., в огромната си част не е контролна, а обслужваща.

В Националната агенция по приходите има само едно звено, което е контролно, в останалата си част сме създали отдели, които на практика би трябвало да правят по-добро обслужването на клиентите, които си плащат данъците. За да улеснят данъкоплатците, които да се убедят, че дават парите си за нещо позитивно. Но истински контрол се постига с много време. В тази връзка единствената агенция в България, която прави рисков анализ и на практика извършва ефективен контрол, е Националната агенция по приходите. Друг е въпросът как се използва този анализ и тук опираме до политическата воля да се даде достатъчно голямо поле за действие на администрацията, т.е. да имаш ясната воля и подпис на прекия си началник, за да можеш да си свършиш работата. Това е сериозен проблем пред българската администрация.

Примерът с предишния главен данъчен Мария Мургина е много показателен. Нима някой си мисли, че нейните политически началници не са знаели какво става в агенцията – едва ли. Защо никой от тези началници не понесе отговорност за това? Какъв е сигналът, който изпраща към администрацията – работете само тогава, когато имате ясна заръка от политическото ръководство. От тази гледна точка оправданието със законите е безпочвено.

Законите са публични и е лесно да се види, ако някой се опитва да прокара лобистки поправки. Важно е този закон да се прилага, да има административна практика.

- Затова ли ще стоим сред първите места по дял на сивата икономика в Европа?

В различните европейски държави методиката за определяне на сивата икономика са различни, затова не може да се даде категоричен отговор. Поради непрекъснатата регулаторна промяна в страните от Източна Европа през последните години можем да говорим за по-голяма яснота на тази рамка от 2005-2006 г насам. На този етап сравнението със страните от Западна и Северна Европа не е точно. По-добре е да се анализират отделни проявления на сивата икономика. Най-сравнимото в европейски мащаб е т.нар. скрита заетост – включва хората, които работят без договори или със скрити клаузи (т.нар. „заплати в плик“).

По показателя „заплати в плик“ България е на едно от първите места в Европа. Но то е разпространено и сред останалите държави от Източна Европа и се обяснява с липсата на доверие в социално-осигурителните институции.

При средна продължителност на живот при мъжете в България от 70 години, е нормално да се прецени, че среднестатистически пенсионната му възраст ще бъде 6-7 години, които той би преживял и без необходимостта да се осигурява на пълна заплата.

Дори на битово равнище сметката не излиза – има ясен икономически рационал да не декларираш доходите си, защото ако не смяташ, че даваш парите си някъде, където има смисъл да го правиш, защо да го правиш. Затова и не трябва да търсим причините в размера на осигуровките, а в разбираемата икономическа логика да не се плаща.